

Tumkompass med "tumgrepp och riktning"

Av Olle Lindman, utgåva 7, 2021-04-03

Kompass

Vi förordar en kompass där du får ner tummen på kartan, alltså kompassmodeller med öppning för tummen. En billig och bra nybörjarkompass för små händer är "Kanpas Kids". Ett steg upp i kvalité och pris är "Kanpas M-38-F mini elit". En riktigt bra kompass när händerna är lite större är "Moscow 9-11-2 XL eller XR", alternativt den billigare Moscow 11. Det finns även andra märken med öppna tummar eller där man kan skapa det själv. En handledskompass är också ett bra alternativ för små händer. Leverantörer som finns som bra nätbutiker är t.e.x Orienteringsspecialisten och Letro sport. Kompasserna anges som vänster eller höger, håller du kartan i vänster så ska du ha en vänsterkompass och vice versa. Syftet med denna skrift är att ge dig en bra guide när du köper din egen kompass och vill bli riktigt bra på kompassteknik.

Princip

Håll kartan och kompassen i en hand. Tummen ska alltid vara strax bakom där du är på kartan. Kartan rättas efter kompassen, norr på kartan mot norr på kompassen. På så sätt har du alltid tummen där du är och kartbilden stämmer alltid med terrängen omkring dig. Terrängen, bansträckningen eller en tänkt löpväg är din riktningssvisare.

Fördelar

Enkelt, bra kartkontakt, tumgreppet behöver aldrig släppas, snabb passning av kartan och kortsträckor med skarpa riktningssändringar går snabbt.

Kompasstekniker för olika svårighetsgrader:

Grön/vit: Passa kartan, ha tumgreppet där du är. Alla ledstänger (stigar, bäckar, gärdeskanter mm.) på kartan stämmer med terrängen, då är det lätt att välja rätt ledstång.

Gul: Passa kartan, ha tumgreppet där du är. Alla ledstänger (stigar, bäckar, gärdeskanter mm.) på kartan stämmer med terrängen, då är det lätt att välja ledstång. När du ska ta in från ledstången in i skogen för att ta kontrollen tar du snabbt och lätt ut ny riktning genom att passa kartan, syfta och titta upp.

Orange/lila/svart:

Passa kartan, ha tumgreppet där du är. Alla terrängföremål på kartan stämmer med terrängen. Du kan på ett lätt sätt följa samtliga terrängföremål (höjdstråk, sankmarker mm.). Du kan också följa "kompassriktningen" genom att tänka dig en linje mellan där du är och dit du ska. T.e.x är den tänkta linjen strecket mellan kontrollerna om du väljer att springa rakt på.

Kuriosa

VM bronsmedaljören Martin Johansson började med denna typ av kompass 1990 genom att såga i "vanliga" tumkompasser. Numera finns kompasserna att köpa färdiga.